

Uppgifter B

Textpaket

Litteracitet

1

Steg 2

3

Elever som läser och skriver

Innehåll

Inledning	3
------------------------	----------

Textpaket 1

Lejonet och räven.....	5
En karta över en ö.....	7
Skorpionen	9

Textpaket 2

Skorpionen	12
Den giriga mannen.....	14
Potatischips	16

Textpaket 3

Skorpionen	19
Potatischips	21
Sömn.....	23
Mjölk	25
Världens städer	27

Litteratur- och bildförteckning	29
--	-----------

Inledning

Detta häfte innehåller underlag för *Uppgifter B – Textpaket*. Uppgifterna använder du tillsammans med *Samtals- och dokumentationsunderlag B* och *Bedömningsunderlag för Uppgifter B*.

Instruktionerna för hur du genomför uppgifterna finns i *Samtals- och dokumentationsunderlag B*.

Dokumentera elevens svar på uppgifterna i bedömningsunderlagen. Var uppmärksam på att svarsrutorna för ”Ja” och ”Nej” kommer i en annan ordning på elevens svarsblad när språket har läsriktningen höger–vänster.

Varje uppgift består av två blad – en text och elevens svarsblad med läsförståelsefrågor. Information om hur du väljer uppgifter till eleven finns i lärarhandledningen (se s. 6–7). Skriv ut uppgifterna i färg och enkelsidigt så att eleven kan se texten och frågorna samtidigt.

Se gärna tolken kopior av uppgifterna du har valt, både på svenska och på elevens språk.

Om översättningen

Översättningen använder det i Serbien enligt lag vedertagna standardspråket med det kyrilliska alfabetet. Detta skriftspråk och det språkbruk som används i översättningen bör även kunna förstås av läskunniga personer med bakgrund i Bosnien-Hercegovina eller Kroatien. Stavningsvarianter och dialektala skillnader i ordförråd kan dock medföra att enstaka ord eller fraser inte överensstämmer med dem som eleven och/eller tolken normalt skulle använda. Var därför vara uppmärksam på att eleven har förstått centrala ord i uppgifterna. Läs- och skrivriktningen är från vänster till höger.

Anpassning av uppgifter för elever med funktionsnedsättning

Om du läser upp eller spelar in uppgifter för elever med svår synnedsättning behöver du anpassa uppgifter som innehåller bilder eller figurer. Kontakta en speciallärare eller specialpedagog om det behövs.

Textpaket 1

- Text 1. Lejonet och räven. Beskriv innehållet i bilden.
- Text 2. En karta över en ö. Uppgiften stryks.
- Text 3. Skorpionen. Beskriv skorpionen i bilden. (Ingår även i textpaket 2 och 3)

Textpaket 2

- Text 3. Potatischips. Använd riktiga potatischips. (Ingår även i textpaket 3)

Textpaket 3

- Text 3. Sömn. Figuren kan strykas. Frågorna 3 och 4 som bygger på information i figuren stryks.
- Text 5. Världens städer. Diagrammet kan strykas. Frågorna 2 och 4 som bygger på information i diagrammet stryks.

Läs mer i *Anpassning för elever med funktionsnedsättning*.

Textpaket 1

Лав и лисица

Лежао је лав у својој пећини.

Лежао је ту и дању и ноћу.

Из пећине се чуло само његово уморно рикање.

– Он је болестан, помислиле су животиње и било им га је жао. Улазиле су у лавову пећину са малим поклонима.

Али лисица није ушла.

Лав ју је питао умиљатим гласом:

– Зашто и ти не уђеш, другарице моја? Сви остали су били овде.

– Мислила сам да дођем, рече лисица, али сам видела трагове и уплашила сам се. Сви трагови воде у твоју пећину, али ни један траг не води из пећине. Зато бих радије остала испред.

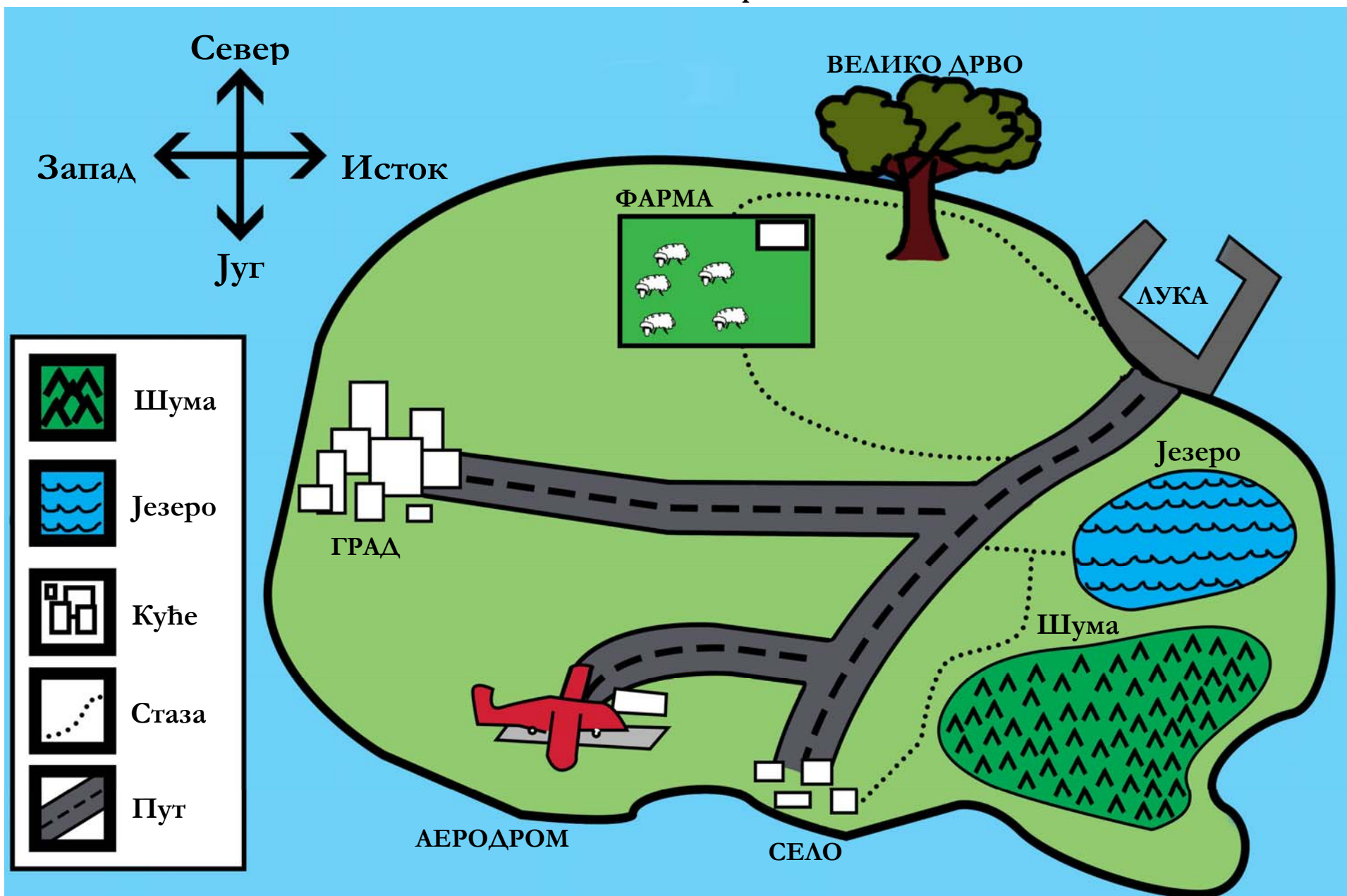
„Лав и лисица“ - питања**Одговори са Да или Не на следећа питања.**

	Да	Не
1. Да ли је лав све време био у својој пећини?	☐	☐
2. Да ли је лисица ушла код лава?	☐	☐
3. Да ли је лисица дала лаву поклоне?	☐	☐
4. Да ли је лав појео остале животиње?	☐	☐

Одговори усмено на следећа питања.

5. Да ли можеш својим речима да укратко испричаш о чему се ради у овом тексту?
6. Да ли мислиш да је лав болестан? Можеш ли рећи зашто тако мислиш?
7. Да ли је лисица била паметнија од осталих животиња? Можеш ли рећи зашто тако мислиш?
8. Да ли мислиш да је ова прича поучна? Можеш ли рећи зашто тако мислиш?

Мапа острва

"Мапа" - питања

Обележи одговор за који мислиш да је тачан. Обележи само један од понуђених одговора.

1. Које од следећих места се налази најближе луци?

- A ☐ Град
Б ☐ Језеро
Ц ☐ Фарма

2. Које од следећих места се налази северно од града?

- A ☐ Аеродром
Б ☐ Шума
Ц ☐ Фарма

3. У ком правцу ћеш се кретати ако кренеш из града према језеру?

- A ☐ Према северу
Б ☐ Према западу
Ц ☐ Према истоку

4. Замисли да шеташ острвом. Прати инструкције.

1. Крени из села.
2. Прати пут према луци.
3. Скрени лево код друге раскрснице.
4. Продужи до краја пута.
5. Где се сад налазиш?

- A ☐ На фарми
Б ☐ У граду
Ц ☐ У луци

Шкорпија – пауколика животња са жаоком

У топлим крајевима није паметно стављати прсте у мале отворе зиданих ограда или међу камење. Требало би такође истрести обућу која дуже време није коришћена. Можда се нешто у њој налази. Шкорпије се склањају од светлости у рупе и тамна склоништа у току дана. Шкорпије живе у топлим земљама широм света, али се ретко кад виде.

Убодом убијају свој плен

Шкорпије могу да буду јако отровне, иако већина врста за нас људе нису смртоносне. Достижу дужину од једног до двадесет центиметара, зависно од врсте којој припадају, али све имају отровну жаоку на крају репа. Кад шкорпија убија плен, она подигне реп изнад леђа и убоде плен, који држи кљештима. Уплашена шкорпија се брзо окреће у круг како би све време усмеравала жаоку ка непријатељу.

Шкорпија ноћу лови велике паукове и друге ситне инсекте. Опијава кљештима, стишће свој плен и затим га убија отровном жаоком.

Шкорпија

”Шкорпија“ - питања

Одговори на следећа питања са Да или Не

	Да	Не
1. Да ли шкорпије воле таму?	☐	☐
2. Да ли <i>све</i> шкорпије могу да убију људе?	☐	☐
3. Да ли су све врсте шкорпија исте величине?	☐	☐
4. Да ли шкорпија улови свој плен кљештима?	☐	☐

Одговори усмено на следећа питања.

5. Да ли можеш својим речима укратко да објасниш о чему се ради у овом тексту?
6. У тексту о шкорпији пише да би требало истрести обућу. Шта мислиш због чега? Можеш ли да објасниш зашто тако мислиш?

Textpaket 2

Шкорпија – пауколика животња са жаоком

У топлим крајевима није паметно стављати прсте у мале отворе зиданих ограда или међу камење. Требало би такође истрести обућу која дуже време није коришћена. Можда се нешто у њој налази. Шкорпије се склањају од светлости у рупе и тамна склоништа у току дана. Шкорпије живе у топлим земљама широм света, али се ретко кад виде.

Убодом убијају свој плен

Шкорпије могу да буду јако отровне, иако већина врста за нас људе нису смртоносне. Достижу дужину од једног до двадесет центиметара, зависно од врсте којој припадају, али све имају отровну жаоку на крају репа. Кад шкорпија убија плен, она подигне реп изнад леђа и убоде плен, који држи кљештима. Уплашена шкорпија се брзо окреће у круг како би све време усмеравала жаоку ка непријатељу.

Шкорпија ноћу лови велике паукове и друге ситне инсекте. Опијава кљештима, стишће свој плен и затим га убија отровном жаоком.

Шкорпија

”Шкорпија“ - питања

Одговори на следећа питања са Да или Не

	Да	Не
1. Да ли шкорпије воле таму?	☐	☐
2. Да ли <i>све</i> шкорпије могу да убију људе?	☐	☐
3. Да ли су све врсте шкорпија исте величине?	☐	☐
4. Да ли шкорпија улови свој плен кљештима?	☐	☐

Одговори усмено на следећа питања.

5. Да ли можеш својим речима укратко да објасниш о чему се ради у овом тексту?
6. У тексту о шкорпији пише да би требало истрести обућу. Шта мислиш због чега? Можеш ли да објасниш зашто тако мислиш?

Тврдица

Тврдица је продао све што је имао и истопио златнике у један велики грумен. Затим је закопао златни грумен испод једног дрвета у свом врту. Посећивао је дрво сваког дана. Једног дана, угледао га је комшија и одмах је схватио шта он ради. Кад је тврдица отишао, комшија је искористио прилику, ископао златни грумен и понео га са собом.

Следећег дана, кад је тврдица дошао да обиђе своје благо, нашао је само рупу. Расплакао се и почео да чупа своју косу у очајању. Пријатељ, који је случајно пролазио, питао га је шта се десило. Тврдица му је испричао шта се догодило.

- Па зар је то све, рече пријатељ, онда немаш разлога да будеш тужан. Злато заправо никад није ни било твоје. Узми камен, стави га у рупу, и помисли да је то златни грумен! Од њега ћеш имати исто толико радости и користи.

"Тврдица"- питања

Обележи одговор за који мислиш да је тачан. Обележи само један од понуђених одговора.

1. Како је тврдица дошао до златног грумена?

- А ☐ Купио га је од комшије.
Б ☐ Направио га је од новца.
Ц ☐ Пронашао га је у врту.

2. Зашто је тврдица сваког дана ишао до дрвета?

- А ☐ Да би закопао још злата.
Б ☐ Да би ископао своје злато.
Ц ☐ Да би надгледао своје злато.

3. Шта може да се научи из ове приче?

- А ☐ Богатство треба поделити са другима.
Б ☐ Богатство једино пружа радост ако се користи.
Ц ☐ Комшије и пријатеље увек треба послушати.

Одговори усмено на следећа питања.

4. Да ли можеш својим речима укратко да испричаш о чему се ради у овом тексту?
5. Због чега мислиш да је тврдица продао све што је имао? Можеш ли рећи како то мислиш?
6. Зашто је пријатељ мислио да је могао и камен да закопа у руну? Можеш ли да објасниш како то мислиш?

Чипс

Чипс су танки фритирани листићи од кромпира, и један је од најпознатијих изума деветнаестог века. Постоји доста прича о томе ко га је измислио и скоро је немогуће одредити да ли је нека од ових прича уопште истинита.

Чипс

Најпознатија је прича о кувару Џорџу Крам (George Crum). Крам је 24.8.1853. године покушао да удовљи незадовољној муштерији. Он је исекао танке листиће од кромпира, испекао их па посолоио резултат, да би на крају незадовољна муштерија постала веома задовољна. Прича би заиста могла да буде истинита, али су и други кувари имали сличне идеје током истог века. Само у САД-у се спомињу подударности у неколико куварских књига, а друге варијанте су се развијале у Великој Британији.

Тек око 1890-тих година, чипс је почео да се продаје у прехранбеним продавницама, а највећи пораст производње настао је после изума фритезе, крајем 1920-тих година, која је олакшала припрему. У наредним деценијама и паковања су се променила да би се чипс могао дистрибуирати на велике удаљености у САД-у. Експанзија чипса по прехранбеним продавницама, у Европи, почела је тек 1950-их година.

"Чипс" - питања

Обележи одговор за који ти мислиш да је тачан. Обележи само један од понуђених одговора.

1. Зашто је писац написао овај текст?

- А ☐ Да би информисао читаоца о историји чипса.
Б ☐ Да би забавио читаоца са занимљивом причом.
Ц ☐ Да би упутно читаоца о томе како да припреми чипс.

2. Да ли је познато ко је измислио чипс?

- А ☐ Да, измислио га је Џорџ Крам.
Б ☐ Не, постоји више могућних особа.
Ц ☐ Не, али се зна *где* су га измислили.

Који од следећих тврдњи одговарају ономе што је написано у тексту о чипсу? Обележи једну коцку са Да или Не после тврдње.

	Да	Не
3. Знамо отприлике колико дуго се једе чипс.	☐	☐
4. Европа је први континент на којем се чипс продавао.	☐	☐
5. Било је више разлога због чега се током двадесетог века почело да једе више чипса.	☐	☐

Одговори усмено на следеће питање.

6. Можеш ли својим речима да испричаш о чему се ради у овом тексту?

Textpaket 3

Шкорпија – пауколика животња са жаоком

У топлим крајевима није паметно стављати прсте у мале отворе зиданих ограда или међу камење. Требало би такође истрести обућу која дуже време није коришћена. Можда се нешто у њој налази. Шкорпије се склањају од светлости у рупе и тамна склоништа у току дана. Шкорпије живе у топлим земљама широм света, али се ретко кад виде.

Убодом убијају свој плен

Шкорпије могу да буду јако отровне, иако већина врста за нас људе нису смртоносне. Достижу дужину од једног до двадесет центиметара, зависно од врсте којој припадају, али све имају отровну жаоку на крају репа. Кад шкорпија убија плен, она подигне реп изнад леђа и убоде плен, који држи кљештима. Уплашена шкорпија се брзо окреће у круг како би све време усмеравала жаоку ка непријатељу.

Шкорпија ноћу лови велике паукове и друге ситне инсекте. Опијава кљештима, стишће свој плен и затим га убија отровном жаоком.

Шкорпија

”Шкорпија“ - питања

Одговори на следећа питања са Да или Не

	Да	Не
1. Да ли шкорпије воле таму?	☐	☐
2. Да ли <i>све</i> шкорпије могу да убију људе?	☐	☐
3. Да ли су све врсте шкорпија исте величине?	☐	☐
4. Да ли шкорпија улови свој плен кљештима?	☐	☐

Одговори усмено на следећа питања.

5. Да ли можеш својим речима укратко да објасниш о чему се ради у овом тексту?
6. У тексту о шкорпији пише да би требало истрести обућу. Шта мислиш због чега? Можеш ли да објасниш зашто тако мислиш?

Чипс

Чипс су танки фритирани листићи од кромпира, и један је од најпознатијих изума деветнаестог века. Постоји доста прича о томе ко га је измислио и скоро је немогуће одредити да ли је нека од ових прича уопште истинита.

Чипс

Најпознатија је прича о кувару Џорџу Крам (George Crum). Крам је 24.8.1853. године покушао да удовљи незадовољној муштерији. Он је исекао танке листиће од кромпира, испекао их па посолоио резултат, да би на крају незадовољна муштерија постала веома задовољна. Прича би заиста могла да буде истинита, али су и други кувари имали сличне идеје током истог века. Само у САД-у се спомињу подударности у неколико куварских књига, а друге варијанте су се развијале у Великој Британији.

Тек око 1890-тих година, чипс је почео да се продаје у прехранбеним продавницама, а највећи пораст производње настао је после изума фритезе, крајем 1920-тих година, која је олакшала припрему. У наредним деценијама и паковања су се променила да би се чипс могао дистрибуирати на велике удаљености у САД-у. Експанзија чипса по прехранбеним продавницама, у Европи, почела је тек 1950-их година.

"Чипс" - питања

Обележи одговор за који ти мислиш да је тачан. Обележи само један од понуђених одговора.

1. Зашто је писац написао овај текст?

- А ☐ Да би информисао читаоца о историји чипса.
Б ☐ Да би забавио читаоца са занимљивом причом.
Ц ☐ Да би упутно читаоца о томе како да припреми чипс.

2. Да ли је познато ко је измислио чипс?

- А ☐ Да, измислио га је Џорџ Крам.
Б ☐ Не, постоји више могућних особа.
Ц ☐ Не, али се зна *где* су га измислили.

Који од следећих тврдњи одговарају ономе што је написано у тексту о чипсу? Обележи једну коцку са Да или Не после тврдње.

	Да	Не
3. Знамо отприлике колико дуго се једе чипс.	☐	☐
4. Европа је први континент на којем се чипс продавао.	☐	☐
5. Било је више разлога због чега се током двадесетог века почело да једе више чипса.	☐	☐

Одговори усмено на следеће питање.

6. Можеш ли својим речима да испричаш о чему се ради у овом тексту?

Сан

Свакоме је потребно спавање, како људима тако и животињама. Али, зашто је то тако? Чак ни научници немају одговор на ово питање. Или, шта се дешава када спавамо? Потребно нам је спавање – у то нема сумње. Без сна умиремо.

Сан је врста одмора, мада не примећујете шта се догађа око вас. На неки начин, можете рећи да сте несвесни док спавате. Међутим, нисте тако дубоко несвесни да се не би сте могли пробудити.

Циклус сна

Сан се састоји од повратних циклуса, који су дуги око 90 минута. Сваки циклус сна се састоји од пет фаза, погледајте дијаграм о циклусу сна.

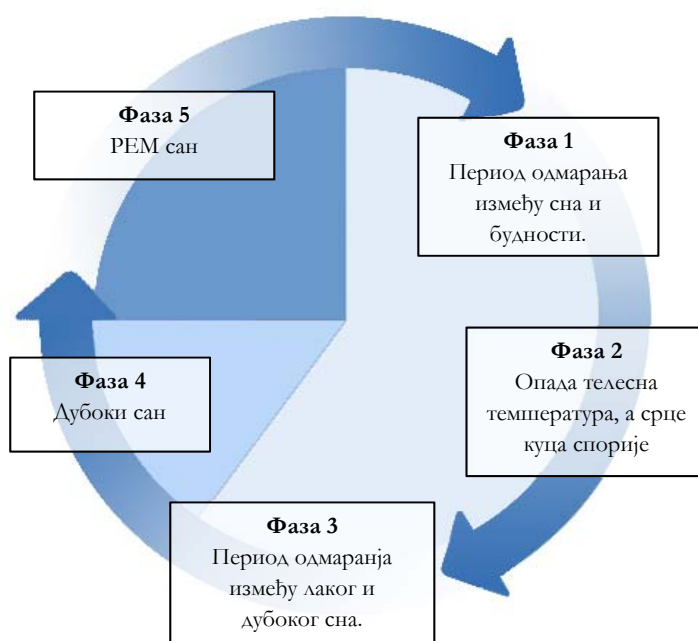
РЕМ сан и дубоки сан

Пета фаза се назива РЕМ (Rapid Eye Movement) – „Брзо кретање ока“ сан. Наше очи се тада брзо крећу и ово се дешава када сањамо. РЕМ сан је површан, што значи да не спавамо тако дубоко. РЕМ сан се враћа сваких 90 минута и траје отприлике четвртину укупног времена сна. Једна од других фаза је дубоки сан. То је када се наша тела окрепљују, а ми лакше учимо нове ствари. Током дубоког сна, учвршћује се знање, тако да се лакше памти.

Надокнађивање спавања

Ако остајете будни до касно, лако је претпоставити да вам је потребно да спавате двапут дуже следеће ноћи. Међутим, то није тако. Наша тела сасвим добро надокнађују изгубљени сан. Када нисте довољно спавали, надокандићете то тако што ће те спавати дубљим сном.

Циклус сна

"Сан" - питања

Које тврдње су у складу са оним што је написано у тексту „Сан“? Обележи једну коцкицу са Да или Не након сваке тврдње.

	Да	Не
1. Научницима је познато зашто је људима потребан сан.	☐	☐
2. Спавамо површно током REM сна.	☐	☐
3. Сањамо током већег дела ноћи.	☐	☐
4. Лакше је бити пробуђен пре REM сна него након REM сна.	☐	☐

Доврши реченицу обележавањем коцкице поред одговора за који мислиш да је тачан. Можеш обележити само једну коцкицу.

5. Ако си слабо спавао једну или две ноћи...

- А ☐ потребно је двапут дуже спавања да би надокнадио сан.
- Б ☐ тело може да надокнади спавање дубљим сном следеће ноћи.
- Ц ☐ мораш отићи у кревет много раније следеће ноћи да би надокнадио изгубљени сан.

Одговори усмено на следеће питање.

6. Можеш ли својим речима испричати о чему се ради у овом тексту?

Млеко

Писма читалаца

Свим ученицима у Шведској је омогућен школски ручак, а млеко се често служи уз оброк. У последње време говори се о томе да ли је заиста добро пити млеко. Овде можете прочитати шта две различите особе мисле служењу млека у школи.

1.

Дајте ученицима воду уместо млека

Кравље млеко у школама није природно. Човек је једина врста на земљи која је потрошач млека друге врсте.

Опсежна студија са Универзитета у Упсали, о којој смо могли да читамо у новинама ове среде, преокренула је наше старе некритичне представе о крављем млеку. Научници су открили да је велики унос млека повезан са краћим животним веком и више прелома костију.

Кравље млеко није ни природно ни добро за здравље човека и животне средине. Зато је крајње време да уклонимо кравље млеко из шведских школа и да уместо њега навикнемо децу на друге течности које су боље са животну средину: наиме да жеђ гасе водом.

Андеш Свенсон (Anders Svensson) Представник удружења Једите вегетаријански.

2.

Млеко је потребно уз оброк у школи

Одговор Андешу Свенсону

Андеш Свенсон не жели да деца добијају млеко у школи. Ми и УН смо супротног мишљења – сва деца заслужују бесплатно млеко у школи.

Млеко садржи 18 од 22 хранљива састојка који су нам свакодневно потребни и који пружају велику сигурност што се тиче уношења хранљивих састојака током дететовог боравка у школи. У земљама где влада nestaшица хране, млеко у школама може бити виталан извор хранљивих састојака за велики број деце. Штавише, нове студије су показале да један школски оброк не садржи довољно хранљивих састојака ако деца уз њега не добију млеко.

Научник нутрициониста Ула Русандер (Ulla Rossander), при Високој школи у Кристијанштаду, анализира је садржај хранљивих састојака у школској исхрани коју су деца, узраста од 10 година, јела током једне недеље у три различите школе у једном шведском граду. Школе су имале идентичан јеловник. Резултати су показали да је важно да деца пију млеко уз оброк и то се посебно односи на децу која једу мале порције или не стигну да унесу довољно хране на одмору за ручак. Показало се да је млеко потребно деци ради уношења довољне количине калцијума, витамина Б12 и магнезијума. Из тог разлога млеку је и те како место у школи.

Петра Страндберг (Petra Strandberg)
Представник Шведских сеоских млекара

”Писма читалаца о млеку“ - питања

Обележи одговор за који ти мислиш да је тачан. Обележи само један од понуђених одговора.

1. Зашто Страндберг сматра да је млеко важно за школску децу?

- А ☐ Млеко утиче на децу како би јела више у школи.
Б ☐ Млеко продужава живот.
Ц ☐ Млеко садржи пуно хранљивих састојака.

2. Зашто Свенсон сматра да школска деца треба да пију воду уместо млека?

- А ☐ Вода је јефтинија од млека.
Б ☐ Вода је боља за животну средину.
Ц ☐ Вода боље гаси жеђ.

3. Шта је наука, према текстовима, показала?

- А ☐ Да постоје и позитивни и негативни ефекти пијења млека.
Б ☐ Да школски ручак и без млека садржи довољно хранљивих састојака.
Ц ☐ Да велика количина млека јача кости.

4. Зашто Страндберг пише у новинама?

- А ☐ Жели да објасни због чега она сматра да Свенсон није у праву.
Б ☐ Жели да објасни због чега је вода добра за животну средину.
Ц ☐ Не жели да деца једу премало хране у школи.

Која од следећих тврдњи одговарају ономе што је написано у тексту о млеку?

Обележи једну коцку иза сваке тврдње са Да или Не.

	Да	Не
5. Свенсон тврди да се скраћује живот ако се пије превише млека.	☐	☐
6. И Свенсон и Страндберг се позивају на истог научника у својим писмима читалацама.	☐	☐
7. Научници су очито сложни о ефектима млека.	☐	☐

Одговори усмено на следећа питања.

8. Можеш ли својим речима испричати о чему се ради у овом тексту?
9. Који од текстова је на тебе оставио најубедљивији утисак? Можеш ли да објасниш зашто тако мислиш?

Светски градови све брже расту

Урбанизација у свету се наставља све бржим темпом. Према прогнози УН-а, очекује се пораст градског становништва до 2050. године на укупно 2,4 милијарде људи. Да би било простора за све, градови би могли да се прошире на површину величине Индије.

Током 20. века, повећао се број становника који живе у светским градовима са 220 милиона, на 2,8 милијарде људи. 2008. године, према УН-у, је по први пут живело више људи у градовима и приградским насељима него на селу.

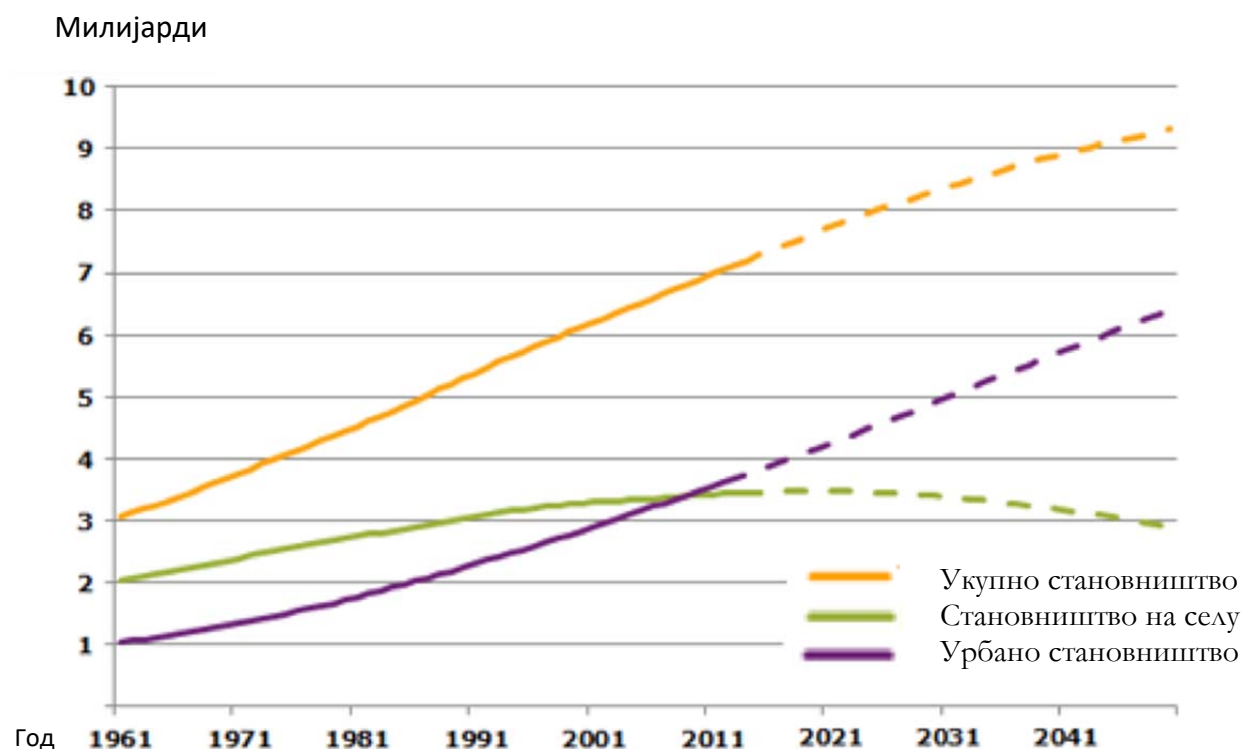
Током 2013. године, процењено је укупно градско становништво на 3,6 милијарде људи, међутим, према прогнозама УН-а, очекује се да ће 2030. године достићи 5 милијарди, а да ће 2050. године прећи 6 милијарди људи. У Европи, Северној и Јужној Америци, већ сада живи већина становништва у градовима и приградским насељима, док се у Африци и Азији очекује драматичан урбани развој.

Градови у порасту, проблеми и могућности

У многим погледима, градови у порасту представљају изазов, с обзиром да убрзана урбанизација доводи до проблема, како здравствених тако и у природи и животној средини. То на пример могу да буду загађења животне средине и лоши санитарни услови. Истовремено, градови у порасту пружају многим људима могућности које недостају на селу, као што су већи број радних места, боље здравствене услуге као и могућности школовања.

Чињеница да људи живе све више скучено, омогућава смањење енергетских и превозних потреба, које би могле да утичу на смањење климатског оптерећења.

Пораст становништва у свету између 1961-2012. године, и прогноза за период 2013-2050. год

„Светски градови све брже расту“ - питања

Обележи одговор за који ти сматраш да је тачан. Обележи само један од понуђених одговора.

1. Који је, према тексту, првенствени негативни ефекат насељавања људи у градове?

- A ☐ Животна средина се погоршава у градовима.
Б ☐ Градови се шире.
Ц ☐ Повећавају се потребе превоза.

2. Колико људи ће отприлике живети у градовима 2040. године?

- A ☐ Око 6,4 милијарди
Б ☐ Око 3,6 милијарде
Ц ☐ Око 5,7 милијарди

3. Који је, према тексту, првенствени разлог пораста градског становништва?

- A ☐ У градовима се води више рачуна о екологији.
Б ☐ Животни услови су бољи у градовима.
Ц ☐ Лакше је кретати се у градовима.

4. Каква је била подела светског становништва 1961. године, на градове и село?

- A ☐ Отприлике два пута више људи је живело на селу него у градовима.
Б ☐ Више људи је живело у градовима него на селу.
Ц ☐ Исти број људи је живео у градовима као и на селу.

Одговори усмено на следећа питања.

5. Да ли можеш да укратко испричаш о чему се ради у овом тексту?
6. У тексту пише да ће све више људи да живи у градовима. Шта мислиш, које би могле да буду предности живота на селу? Можеш ли да објасниш зашто тако мислиш?

Litteraturförteckning

Aisopos. Den girige. I: *Aisopos' fabler*. Ny översättning av Erik Hedén med illustrationer av Arthur Rackham. 1919. Stockholm: Svenska andelsförlaget. (bearbetad)

Aronsson, Karin & Stellan Ottosson, 1993. Lejonet och räven. I: K. Aronsson & S. Ottosson; illustrationer I-K Eriksson & M. Korotyńska, *Min läsebok Blå rosen*. 2:a uppl. Stockholm: Liber. (bearbetad)

Borgström, Håkan, 2010. Sover kroppen när du sover? I: H. Borgström. 2010. *Kroppens mysterier*. Enskede: Borgströms Förlag. (bearbetad)

Carlberg, Jonas, 2014. Mjölken behövs till skolmaten. *Upsala Nya tidning*. Insändare. Publicerad 2014-11-11. (bearbetad)

En karta över en ö. Kartan och frågorna anpassade från IEA Reading Literacy Study. © 1990. International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA). The Hague: International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA), IEA Secretariat¹.

Harrison, Dick, 2014. Hur länge har vi ätit potatischips? Historiebloggen. *Svenska Dagbladet* <http://blog.svd.se/historia/2014/09/28/hur-lange-har-vi-ait-potatischips/?fromMobile=true> Publicerad 2014-09-28. Hämtad 2014-10-19. (bearbetad)

Moström, Jerker, 2013. Världens städer växer allt snabbare. SCB. Statistiska centralbyrån. <http://www.scb.se/sv/Hitta-statistik/Artiklar/Varldens-stader-vaxer-allt-snabbare/#> Publicerad 2013-10-10. Hämtad 2015-01-08. (utdrag)

Paulsson, Jonas, 2014. Ge barnen havremjolk i stället. *Upsala Nya Tidning*. Insändare. Publicerad 2014-11-04. (bearbetad)

Åström, Karin, 2001. Skorpionen – ett spindeldjur med gadd. I: S. Andersson, K. Åström & S. Rune. *Boken om världen*. Stockholm: Liber. (Utdrag)

Bildförteckning

Lejonet och räven. Eriksson, Inga-Karin, 1993. I: K. Aronsson & S. Ottosson; illustrationer I-K Eriksson & M. Korotyńska, *Min läsebok Blå rosen*. 2. uppl. Stockholm: Liber.

Fotografi på skorpion. Hämtad 2015-06-24
[https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6d/Emperor_scorpion_or_Imperial_scorpion_\(Pandinus_imperator\).jpg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6d/Emperor_scorpion_or_Imperial_scorpion_(Pandinus_imperator).jpg)

Fotografi på potatischips. Hämtad 2015-02-03
https://pixabay.com/p-476359/?no_redirect

¹ Att IEAs skrifter, studiematerial och undersökningar med organisationens tillstånd får användas för forsknings- och utbildningsändamål ska inte tolkas som att IEA medverkat i eller godkänt någon del av forskningen, eller rapporteringen kring den, eller de utbildningsprogram vari materialet används.